

El moment econòmic de les Illes Balears

maig 2013

VARIACIÓ INTERANUAL DELS INDICADORS TURÍSTICS. 1R TRIMESTRE 2013

	Espanya	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Pitiüses
Viatgers allotjats a hotels	-2,2%	0,7%	1,8%	-10,6%	-9,9%
Pernoctacions hoteleres	-0,7%	-0,6%	1,4%	-26,3%	-22,1%
Afiliats a la Seguretat Social al turisme	n.d.	1,3%	1,5%	7,3%	-3,1%
Passatgers arribats via aèria	-8,1%	-3,9%	-3,3%	-2,5%	-8,8%

Font: IBESTAT, AENA, INE i elaboració pròpia.

L'FMI preveu que el PIB **mundial** creixerà un 3,3% el 2013, taxa semblant a la del 2012. Per als EUA corregeix la previsió anual dues dècimes per sota i deixa l'estimació en l'1,9%. Aquesta taxa anual s'assembla a la registrada el primer trimestre, en què el PIB nord-americà va créixer fins a l'1,8%. La taxa d'atur del mes d'abril (7,5%) també millora i està quatre dècimes per davall de la del mes de gener. L'economia xinesa creix un 7,7% interanual, si bé en termes intertrimestrals (1,6%) es desaccelera. Les mesures de liquiditat del Banc del Japó impulsen la compra de deute europeu, inclòs l'espanyol, cosa que ha afavorit la baixada de la prima de risc. Els dos darrers trimestres del 2012 el Japó creix devers el 0,5% interanual.

Segons l'informe de primavera de la Comissió **Europea**, la zona euro i la UE-27 milloraran el 2013 els resultats negatius del 2012 i el creixement anual del PIB se situarà enguany en el -0,4% i en el -0,1%, respectivament. El 2014 es reprendrà la senda de creixement i la Comissió preveu taxes de l'1,2% i de l'1,4%. En canvi, el mercat de treball es torbarà a reflectir la recuperació de l'activitat econòmica i

s'espera que la taxa d'atur es mantengui en dues xifres durant el 2013. El Banc Central Europeu davalla el tipus d'interès a la zona euro fins al 0,5%, cosa que ha augmentat l'optimisme dels mercats. El 2012 el dèficit públic del conjunt de l'àrea de l'euro es reduïa cinc dècimes fins el 3,7% del PIB i el deute públic assolí el 90,6% del PIB. Per a Alemanya, les previsions de la Comissió Europea situen el creixement del PIB en el 0,4% el 2013 i en l'1,8% el 2014, i per a Itàlia en el -1,3% i en el 0,7%, respectivament. El creixement britànic del primer trimestre del 2013 és del 0,6% i les previsions de la Comissió Europea el situen en el 0,6% per al conjunt del 2013, i en l'1,7%, per al 2014.

Segons el nou escenari macroeconòmic del Ministeri d'Economia i Competitivitat, el PIB **espanyol** es contraurà un 1,3% el 2013, tres dècimes menys que la previsió de l'FMI (-1,6%). En canvi, la recuperació per al 2014 serà més intensa segons l'FMI (0,7%) que el Ministeri (0,5%). El 30 d'abril es publicà l'actualització del Programa d'Estabilitat 2013-2016, en el qual es produeixen noves deduccions i exempcions per als emprenedors

per afavorir la inversió, la reinversió de beneficis i la despesa en R+D. L'objectiu del dèficit públic es relaxa fins al 6,3% i es preveu que el deute públic se situarà en el 91,4% sobre el PIB a final del 2013. De conformitat amb l'estimació avançada de l'INE, el PIB es contreu un 0,5% en el primer trimestre del 2013 en termes trimestrals i cau un 2,0% respecte del mateix període del 2012. Segons el Banc d'Espanya, aquest retrocés es deu a la davallada del consum privat (-0,3%), que il·lustra la demanda interna (-0,8%), i de la inversió (-1,8%). La balança exterior presenta una reducció de les importacions (-0,7%) i el manteniment de les vendes a fora.

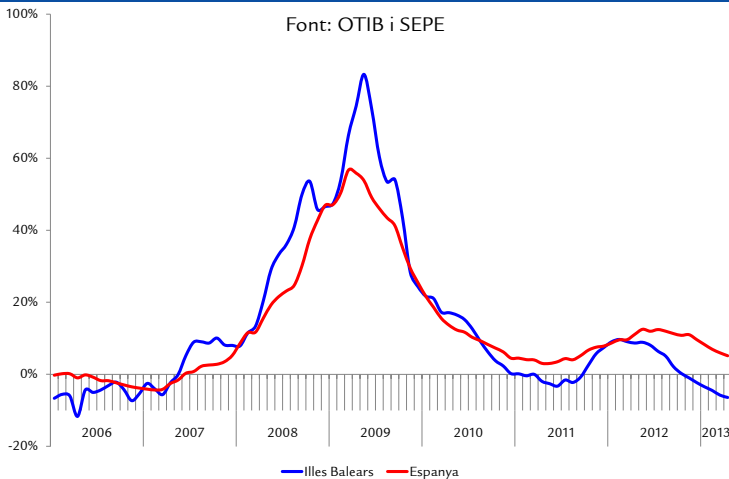
Tal com es pot observar a la taula de la portada, l'inici d'any a les **Illes Balears** presenta uns resultats més positius que a la resta d'Espanya. Mallorca és l'illa on els indicadors turístics mostren una millor evolució, mentre que a les Pitiüses són més negatius.

La caiguda de l'atur s'intensifica durant el mes d'abril, i ja encadena mig any de descensos interanuals. En concret, el **mercant de treball** presenta una caiguda de l'atur respecte a l'abril del 2012 del 6,4% i se situa en 84.041 persones. L'atur baixa a totes les illes, i de manera més accentuada a Menorca (-7,2%) i a les Pitiüses (-7,1%). Una altra vegada, les

Balears són l'única comunitat autònoma on l'atur davalla respecte de l'any anterior. En el conjunt de l'Estat la desocupació experimenta un increment del 5,2%. D'altra banda, les dades d'afiliació mitjana a la Seguretat Social presenten un lleuger descens del 0,4% respecte d'un any ençà, i se situa en 384.169 persones d'alta. Les Balears també són en aquest cas la regió amb la millor evolució, i es produeix un descens de l'ocupació del 4,1% en el conjunt nacional. A l'abril es registraren 33.261 nous contractes, un 16,1% més que l'abril del 2012. Augmenta la contractació en tots els sectors econòmics, sobretot en la indústria (23,0%) i l'hostaleria (18,1%).

La variació interanual de l'índex de producció **industrial** del mes de març a les Illes Balears esmorteix la forta davallada del mes de febrer i se situa en el -2,3%. La producció de béns d'equip i de béns de consum no durador experimenta una pujada interanual del 26,4% i del 6,1%, respectivament. A Espanya, respecte del mes de març de l'any passat, la producció industrial davalla un 9,8%. Les dades de l'IPRI (índex de preus industrials) corresponents al mes de març registren la primera baixada dels preus industrials d'ençà del començament de la crisi econòmica. La variació interanual d'aquest indicador se situa en el -1,0% a causa, especialment, de la davallada dels preus de la refinació de petroli

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL DE L'ATUR REGISTRAT

i de la producció i distribució de l'energia elèctrica. La taxa espanyola també es frena, però continua en valors positius (0,5%). Al mes de febrer, l'activitat comercial amb l'exterior mostra uns resultats similars als de fa un any. Quant a la demanda elèctrica, en el primer quadrimestre davalla un 5,9% interanual, especialment a causa de Formentera (-18,3%) i de Menorca (-6,4%). L'abril del 2013 el sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears tenia de mitjana 24.957 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social, un 2,1% menys que el mateix mes de l'any anterior.

La **construcció** continua sent el sector amb les caigudes més accentuades. L'afiliació mitjana a la Seguretat Social d'aquest grup d'activitat queda en 37.160 treballadors d'alta. Si es compara amb la xifra de l'any passat, hi ha una variació del -4,3%. En els dos primers mesos del 2013 s'han certificat 269 finals d'obra, un 12,9% menys que un any ençà. En el cas dels certificats sobre habitatges, la caiguda s'amplia fins al 25% interanual. Segons l'associació d'empreses constructors SEOPAN, la licitació oficial enllaça dos trimestres de pujades, després de registrar fortes reduccions al llarg del 2012. Les obres anunciades en els butlletins oficials entre gener i març sumen prop de catorze milions d'euros, un 1,4% més que el

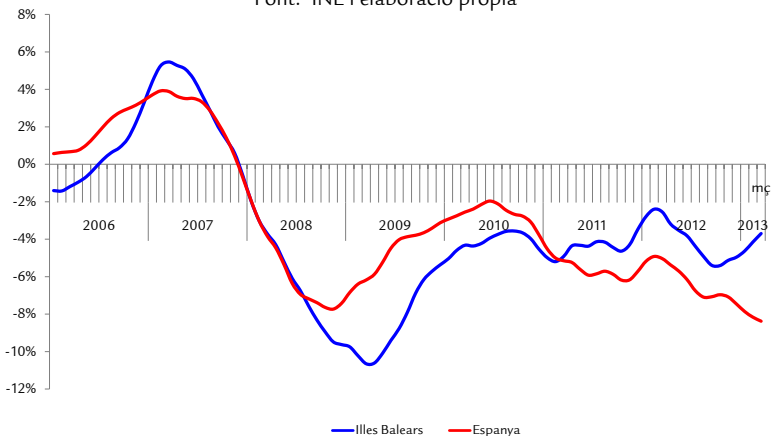
primer trimestre del 2012. Les perspectives per al futur indiquen que el sector continuarà reduint l'activitat. Així, el nombre de projectes visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears davalla un 3,4% interanual en el primer trimestre i, a més, es tracta d'obres de menor pressupost (-40,4%) i de menys metres quadrats (-39,5%). La compravenda d'habitatges augmenta un 11,1% els dos primers mesos del 2013, gràcies a l'impuls de les transaccions d'habitatge usat (15,4%). En canvi, el nombre d'hipoteques constituïdes sobre habitatges cau el 25,6% en el mateix període, com també el seu import (-21,4%). L'evolució del nombre d'hipoteques per illes és desigual, ja que a Menorca roman negativa (-46,7%) i a les Pitiüses remunta (29,9%).

Els indicadors d'activitat del sector dels **serveis** (IASS) del mes de febrer a les Illes Balears contenen les caigudes dels mesos anteriors i registren taxes interanuals negatives més moderades. Aquest mes, la variació interanual de la facturació de les empreses de serveis a les Illes Balears és del -2,6%, mentre que la d'Espanya se situa en el -7,8%. Quant a l'índex d'ocupació de les Illes, la variació interanual del mes de febrer és del -0,4%.

Tal com es pot veure en el gràfic 2, les dades de l'índex general de **comerç** al detall

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE DE L'ÍNDEX DE VENDES AL DETALL

Font: INE i elaboració pròpia

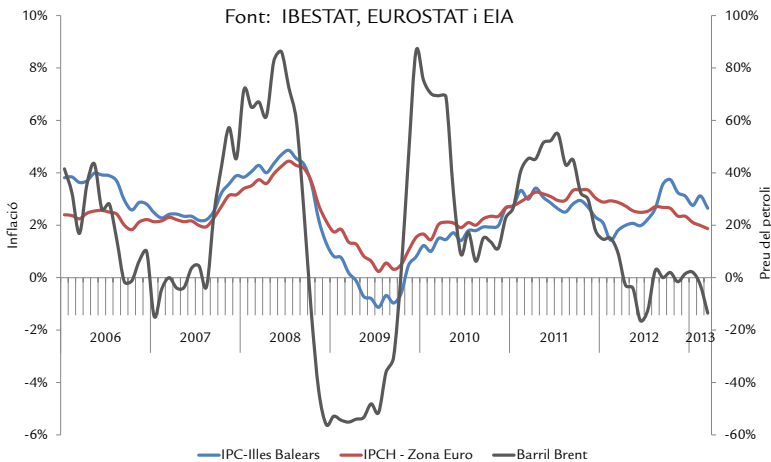
corresponents al mes de març evidencien la debilitat del consum en el conjunt de l'Estat. A les Illes Balears, la facturació del comerç al detall davalla un 4,3% interanual, la més suau de tot l'Estat (-10,8%). D'altra banda, pel que fa a l'índex d'ocupació, a les Illes Balears millora dues dècimes i queda en el -1,1%. A Espanya l'ocupació en el sector del comerç al detall baixa un 2,1% el tercer mes de l'any.

En línies generals, en els primers mesos de l'any el **turisme** de les Illes Balears reflecteix l'efecte estacional de la celebració de la Setmana Santa al març. En les xifres acumulades dels tres primers mesos de l'any, tant el nombre de pernотacions hoteleres com el de viatgers mostren resultats estables respecte del mateix període del 2012 (el -0,6% i el 0,7%, respectivament). El turisme nacional segueix sense mostrar signes positius i reflecteix la debilitat del consum espanyol. De fet, les Illes Balears han perdut en el mes de març un 8,5% de turistes nacionals. D'altra banda, l'índex de preus hotelers a les Illes torna a mostrar un resultat positiu amb una taxa interanual de l'1,7% respecte del mateix període de l'any anterior. Les Illes Balears, juntament amb les Canàries i Andalusia, són la comunitat autònoma que presenta les millors taxes aquest mes. Segons l'Egatur, al mes de març s'incrementa la despesa total turística a les

Illes Balears un 8,6% si es compara amb el mateix mes del 2012. La despesa acumulada a l'arxipèlag fins aquest mes arriba a 476 milions d'euros, un 2,2% més que en el mateix període de l'any passat. La despesa més elevada dels turistes alemanys ha afavorit aquesta pujada.

Al març, el sector del **transport** mostra una variació a l'alça (1,9%) dels passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. A Mallorca, el nombre de passatgers mostra per primera vegada enguany taxes interanuals positives (3,4%); a Menorca, torna a caure (-1,5%), i per tercera vegada el passatge arribat per via aèria a Eivissa és un dels que més minva de tot l'arxipèlag (-6,5%). En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen alemany (16,5%), que creixen des del mes de novembre passat. Cal destacar també el bon resultat del passatge d'origen britànic (12,4%). Els vols domèstics continuen la tònica negativa i en el tercer mes del 2013 la taxa de variació arriba al 9,2%. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular marítima creixen un 2,4% al març. Pel que fa al nombre de passatgers en creuers turístics, l'augment també és força acusat (586,5%) i assolix la xifra de 48.328 creueristes. L'evolució de les mercaderies marítimes torna a caure (-8,7%) després de mostrar signes

GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ INTERANUAL DEL PREU DEL PETROLI I DE LA INFLACIÓ

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Mar	1,9%	2,4%	-	Mar	1,8%	2,6%	-	INE
Taxa d'activitat	1r trim	59,9%	59,7%	-	1r trim	64,8%	64,8%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Abr	16.919,1	16.232,4	-4,1%	Abr	385,9	384,2	-0,4%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Mar	1.690,7	1.604,1	-5,1%	Mar	55,9	56,2	0,6%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Abr ¹	21,9%	23,5%	-	Abr ¹	18,9%	17,9%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	4t trim	7,8%	1,9%	-	12/11	0,3%	-0,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abr	1.177,1	1.120,0	-4,8%	Abr	7,7	7,7	-0,7%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Abr	4.333,6	5.059,0	16,7%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	4t trim	0,2%	-2,4%	-	4t trim	-1,3%	-0,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abr	2.127,1	2.012,4	-5,4%	Abr	25,5	25,0	-2,1%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Mar	21.344	21.331	-0,1%	Abr	400,7	397,3	-0,8%	REE
Índex de producció industrial (%)	Mar	-10,5%	-9,8%	-	Mar	-14,3%	-2,3%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	4t trim	-4,5%	-8,5%	-	4t trim	-4,8%	-6,2%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abr	1.170,5	998,4	-14,7%	Abr	38,8	37,2	-4,3%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Mar	18.603	9.777	-47,4%	Mar	278	195	-29,9%	CSCAE-COAIB
Licitació oficial acumulat (milions d'euros)	Jun	6.882,3	3.657,8	-46,9%	Jun	123,0	88,0	-28,5%	M.Foment
Serveis									
VAB, creixement	4t trim	1,1%	-1,2%	-	4t trim	1,0%	0,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abr	12.444,5	12.101,5	-2,8%	Abr	313,9	314,4	0,2%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual%)	Mar	-3,7%	-10,9%	-	Mar	1,8%	-4,3%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Mar	7.170,9	6.800,4	-5,2%	Mar	673,1	685,5	1,8%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Mar	185,3	189,7	2,4%	Ports de Balears

¹Amb afiliació mitjana a la SS

estables a principi d'any.

Durant el mes de març, la variació interanual de l'índex de **preus** de consum a les Illes Balears davalla sensiblement i se situa en el 2,6%, mig punt percentual menys que la del mes anterior. A Espanya, la taxa interanual de l'IPC del març és del 2,4%. Els grups de consum que més s'encareixen al març són el de medicina (13,1%), el de begudes alcohòliques i tabac (8,1%) i el d'ensenyament (6,2%). El grup de consum de comunicació és l'únic que registra una taxa interanual decreixent (-2,0%). Al març, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears és del 2,3%, igual que la d'Espanya. D'altra banda, la variació interanual de l'índex de preus de consum a impostos constants (IPC-IC) sols arriba a un 0,4%. Tal com es pot veure en el gràfic 3, la inflació interanual dels països de la zona euro és, d'acord amb l'índex de preus

de consum harmonitzat (IPCH), de l'1,7%, i la del conjunt de la Unió Europea, de l'1,9%. L'indicador avançat de preus per al mes d'abril apunta una important disminució de la inflació i estima que la variació interanual d'Espanya se situarà en l'1,4%.

Data de tancament: 9 de maig de 2013

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

